

**КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИВАТНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«УНІВЕРСИТЕТ СУЧАСНИХ ЗНАНЬ»**

Циклова комісія з журналістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора

«30» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 15 Літературне редагування

підготовка фахового молодшого бакалавра

освітньо-професійної програми **Журналістика**

спеціальність **061 Журналістика**

Робочу програму з дисципліни Літературне редагування для підготовки фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою Журналістика спеціальності 061 Журналістика

Розробник: старший викладач Битюк І.В.

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з журналістики
Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

Голова циклової комісії Інна БИТЮК
(ім'я та прізвище)

Розглянуто і рекомендовано до затвердження педагогічною радою коледжу

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

Директор коледжу Світлана ШВИДЧЕНКО

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	4
2	Навчально-тематичний план дисципліни	6
3	Календарно-тематичний план дисципліни	6
4	Теми і плани лекційних занять	7
5	Теми і план семінарських занять	11
6	Теми і питання для самостійної роботи студентів	14
7	Методи активізації навчального процесу	17
8	Системи поточного та підсумкового контролю знань	17
9	Критерії оцінювання результатів навчання студентів	19
10	Література	21

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предметом вивчення курсу «Літературне редагування» є редакторська праця, спрямована на комплексний аналіз і підготовку журналістського матеріалу до друку (виходу в ефір тощо). Курс покликаний синтезувати теоретичні знання студентів, удосконалити практичні навички редагування як засобу підвищення ефективності повідомлення, поглибити фахову підготовку з урахуванням особливостей креативно-інтелектуальної журналістської діяльності.

Мета полягає в отриманні студентами теоретичних знань з літературного редагування, опануванні методикою аналізу та літературного редагування тексту, а також у виробленні практичних навичок редакторської роботи з текстом.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

ознайомити студентів із загальнотеоретичними питаннями редагування; забезпечити оволодіння методикою роботи з композиційною, тематичною і фактологічною структурами тексту, його лексико-стилістичним оформленням; формувати вміння редагувати тексти різних видів і працювати із зверстаним текстом; забезпечити оволодіння студентами методикою редагування, прийомами і засобами реалізації рекомендацій, сформульованих упродовж редакторського аналізу: різними видами правки (вичитування, доопрацювання, переробки, скорочення), технікою аналізу тематичної, композиційної і логічної організації тексту, роботою з фактологічним матеріалом, коректурними знаками для виправлення текстової та ілюстративної частин тексту.

Завдання теоретичного блоку передбачає засвоєння значного за обсягом масиву матеріалу з теорії літредагування (методологічних засад, основних закономірностей, методів тощо).

Завдання практичного блоку концентруються довкола вивчення проблем приведення об'єкта редагування у відповідність із чинними нормами. х стильової, жанрової, структурно-семіотичної та комунікативної специфіки.

Процес вивчення дисципліни ОК 15 Літературне редагування спрямована на формування елементів наступних компетентностей:

а) загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для

активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10 Здатність до застосування знань з основ психології та етики ділового спілкування, компетентність в спілкуванні.

ЗК 13. Здатність до когнітивної гнучкості та креативності

ЗК 14. Здатність критично мислити

б) спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1 Здатність застосовувати теоретичні знання в області журналістики, традиційні і сучасні культурно-мистецькі процеси і практики у власній професійній діяльності.

СК 2 Здатність втілювати творчі задуми при створенні інформаційного продукту.

СК 3 Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК 6 Здатність до критичної оцінки норм журналістської діяльності.

СК 7 Здатність здійснювати професійну діяльність відповідно до актів законодавства та міжнародних стандартів (за наявності).

СК 9 Здатність до редагування текстів.

СК 10 Здатність планувати та управляти процесом виконання журналістського завдання.

СК 11 Здатність шукати і збирати інформацію.

СК 12 Здатність перевіряти фактичні дані.

СК 13. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК 16. Здатність до аналізу та прогнозування інформаційних потреб медіаринку.

СК 17. Здатність оперативно збирати інформацію, дотримуватися балансу думок, працювати з джерелами, взаємодіяти з аудиторією

СК 18. Здатність подавати інформацію у відповідній жанру текстово-візуальній формі з використанням сучасних інформаційних технологій.

Очікувані результати навчання

РН 2 Знати загальні вимоги дотримання авторських та суміжних прав, захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації.

РН 3 Діяти на основі етичних принципів, правових і безпекових норм у професійній діяльності з урахуванням культурних, релігійних, етнічних відмінностей та національних особливостей.

РН 4 Вміти аналізувати історичні події та процеси, що відбувались в минулому і відбуваються в сучасній Україні.

РН 5 Володіти державною мовою вільно, а іноземною мовою на рівні, необхідному для виконання професійних завдань.

РН 8 Знати базові поняття основ психології та володіти елементами етики ділового спілкування, компетентність в спілкуванні.

РН 9 Володіти знаннями етики та естетики, мати високі моральні якості та вміння правильно сприймати й оцінювати різноманітні явища навколишнього світу та твори мистецтва.

PH 11 Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або у співпраці в колективі (групі), аргументуючи свій вибір

PH 13 Використовувати набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку.

PH 17 Використовувати сучасні мовленнєві норми комунікативної ефективності в різних видах комунікації.

PH 23 Виявляти високу адаптивність до змін професійного середовища, реалізувати здатність до пошуку нової інформації.

PH 24 Уникати неконструктивних комунікативних ситуацій, що можуть нашкодити професійній репутації та інтересам справи, раціонально діяти в конфліктних ситуаціях, шукаючи компромісів на основі професійних принципів та взаємної ділової вигоди.

PH 26 Уміти працювати з контентом різного формату: фото-, відео-, аудіопродуктом, текстовим матеріалом, мультимедійним контентом.

2. Навчально-тематичний план дисципліни

№	Назва розділу	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Семінарські	Самостійні
1	Розділ 1. Зародження та розвиток редагування. Методика редагування	96	24	24	48
2	Розділ 2. Норми редагування. Редакційний висновок	114	26	28	60
Всього:		210	50	52	108

3. Календарно-тематичний план дисципліни

№	Назва розділів і тем	Кількість годин			
		Усього	Лекції	Семінарські	Самостійні
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Зародження та розвиток редагування. Методика редагування					
1	Тема. Літературне редагування як навчальна дисципліна	12	2	2	8
2	Тема. Літературне редагування як один з етапів редагування	4	2	2	
3	Тема. Історія літературного редагування.	4	2	2	
4	Тема. Методи й методики редакторської праці	16	4	4	8
5	Тема. Редактор і текст.	18	4	4	10
6	Тема. Механізми редакторської праці та їх теоретичне обґрунтування.	16	4	4	8
7	Тема. Структури та функції тексту.	16	4	4	8

8	Тема. Помилки, їх загальна класифікація.	10	2	2	6
Розділ 2 Норми редагування. Редакційний висновок					
9	Тема. Тема твору як предмет редакторського аналізу.	14	2	4	8
10	Тема. Композиційні норми редагування.	16	4	4	8
11	Тема. Психолінгвістичні норми редагування.	16	4	4	8
12	Тема. Соціальні норми редагування.	16	4	4	8
13	Тема. Логічні норми редагування.	16	4	4	8
14	Тема. Лінгвістичні норми редагування. Мовностилістичні особливості тексту та завдання редактора.	18	4	4	10
15	Тема. Літературний редактор і його праця. Редакторський аналіз.	18	4	4	10
Всього по дисципліні		210	50	52	108

4. Теми і плани лекційних занять

Розділ 1. Зародження та розвиток редагування. Методика редагування

Лекція 1

Тема . Літературне редагування як навчальна дисципліна

План:

1. Вступ до дисципліни.
2. Едитологія та її складові.
3. Місце едитології в системі наук. Навчальні едиттологічні дисципліни.
4. Сутність і завдання редагування.
5. Професія редактора.
6. Функціональні обов'язки найпоширеніших видавничих посад.

Лекція 2

Тема. Літературне редагування як один з етапів редагування

План:

1. Поняття літературне редагування у широкому і вузькому розумінні.
2. Об'єкт і предмет редагування.
3. Мета й завдання редагування.
4. Поняття про різновиди редагування. Два найголовніші блоки видів редагування: загальне (універсальне); спеціальне. Основні складові літературного редагування

Лекція 3

Тема. Історія літературного редагування.

План:

1. Історія розвитку редагування.
2. Періоди і етапи розвитку редагування.

3. Становлення редагування в Україні.
4. Внесок уроженців Сумщини в розвиток і становлення редагування.

Лекція 4,5

Тема. Методи й методика редакторської праці

План:

1. Основи методики редакторської роботи над фактичним матеріалом.
2. Факт – основа журналістського твору.
3. Перевірка фактичного матеріалу – один з найважливіших етапів редакторської діяльності в ЗМІ.
4. Типові фактичні помилки.
5. Психологічні причини фактичних помилок.
6. Фактологічні особливості журналістських текстів різних видів і завдання редактора під час їх аналізу.
7. Види фактичного матеріалу.
8. Редакційно-технічне оформлення цитат, числового матеріалу, дат власних назв, скорочень.

Лекція 6,7

Тема. Редактор і текст

План:

1. Текст як основний об'єкт редакторського аналізу.
2. Ознаки тексту.
3. Різні визначення тексту та найбільш оптимальне для курсу «Редагування в ЗМІ».
4. Психологічні засади роботи редактора над текстом та їх потрактування в працях Р. Іванченка, В. Різуна, Н. Зелінської, К. Накорякової, М. Феллера.
5. Психологічна спричиненість авторських помилок та фактори, що їх зумовлюють.
6. Природа внутрішнього мовлення та помилки, спричинені перекладом внутрішнього мовлення на зовнішнє.
7. Прийоми поглибленого розуміння тексту, що редагується.
8. Межі втручання редактора в текст, їх психологічні основи.
9. Поняття про редакторське читання тексту.
10. Сутність першого, другого і третього редакторського читання тексту..

Лекція 8,9

Тема. Механізми редакторської праці та їх теоретичне обґрунтування.

План:

1. Поняття «мотивація», «редакторський аналіз», «правка», «контроль».
2. Теорія професійного мовлення.
3. Системно-структурна організація редакторської діяльності.
4. Механізми породження висловлювання.
5. Механізми контрольного зіставлення і досягнення мети.

Лекція 10,11

Тема. Структури та функції тексту

План:

1. Загальні вимоги до створення тексту.
2. Змістова композиція тексту.
3. Лінгвістична композиція.
4. Архітектоніка тексту.
5. Композиція тексту відповідного характеру

Лекція 12

Тема. Помилки, їх загальна класифікація.

План:

1. Інформаційні помилки.
2. Модальні й фактичні помилки.
3. Темпоральні й локальні помилки.
4. Семіотичні помилки.
5. Відображувальні помилки полягають.
6. Тезаурусні помилки.
7. Сприйняттєві та атенційні помилки.
8. Копіювальні помилки (спотворення)

Розділ 2 Норми редагування. Редакційний висновок

Лекція 13

Тема. Тема твору як предмет редакторського аналізу

План:

1. Текст як основний об'єкт редакторського аналізу.
2. Психологічні засади роботи редактора над текстом.
3. Втручання редактора в текст. Мета і межі цього втручання.
4. Особливості редакторського читання тексту: правка-вичитування, правка-доопрацювання, правка-переробка, правка-скорочення.
5. Поняття оригіналу в редакційно-видавничій практиці.
6. Вимоги до авторського і видавничого оригіналів. Діючі стандарти і нормативи.
7. Рецензування авторських оригіналів. Різновиди рецензій.
8. Різновиди редакторського читання. Методи редагування і виправлення.
9. Формальний і творчий підхід у роботі редактора.
10. Редакторський аналіз: предмет і завдання. Загальна схема редакторського аналізу.

Лекція 14,15

Тема. Композиційні норми редагування.

План:

1. Методика умовного членування тексту.
2. Критерії виокремлення структурних одиниць тексту.
3. Робота редактора над композицією рукопису.

4. Особливості редакторського аналізу структурних особливостей тексту.
5. Методика оцінювання композиції рукопису.
6. Правила побудови журналістського твору.
7. Прийоми роботи редактора над композицією твору.

Лекція 16,17

Тема. Психолінгвістичні норми редагування

План:

1. Норми сприймання, запам'ятовування, мисленнєвого опрацювання, розуміння тексту / повідомлення.
2. Психолінгвістичні помилки.
3. Словниковий запас реципієнта.

Лекція 18,19

Тема. Соціальні норми редагування

План:

1. Юридичні норми.
2. Конституційні та законодавчі норми.
3. Етичні та естетичні норми.
4. Політичні та релігійні норми

Лекція 20,21

Тема. Логічні норми редагування.

План:

1. Логічні основи побудови тексту. Критерії логічного аналізу тексту
2. Комунікативний ефект видання та логічне нормування тексту
3. Методи реалізації логічного аналізу у журналістиці

Лекція 22,23

Тема. Лінгвістичні норми редагування. Мовностилістичні особливості тексту та завдання редактора.

План:

1. Норми для фонемно-графемного рівня. Норми для рівня морфем.
2. Норми для рівня слів. Норми для рівня словосполучень.
3. Норми для рівня речень.
4. Норми для рівня надфразових єдностей.
5. Норми для рівня блоків.
6. Норм для рівня дискурсу
7. Авторі і текст. Читач і текст. Редактор і текст.
8. Робота редактора над змістом, темою твору. Завдання редактора при роботі з фактологічним матеріалом.
9. Прийоми перевірки фактологічного матеріалу. Усунення фактичних помилок.

План:

1. Сфера застосування редакторських професій.
2. Функції й завдання редактора.
3. Фахові вимоги
4. Поняття композиції
5. Критерії, принципи та схема редакторського аналізу композиції тексту.
6. Рубрикація тексту. Методичні прийоми редагування рубрикацій. Редагування різних видів рубрик.
7. Вимоги до редагування абзаців і переліків.
8. Робота редактора над нумерацією, родовими позначеннями та змістом рубрик.

5. Теми і плани семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема. Літературне редагування як навчальна дисципліна (2 год)

План:

1. Завдання літературного редагування в ЗМІ.
2. Розмаїття визначень.
3. Літературне редагування як професійна діяльність, спрямована на аналіз і вдосконалення мовного твору у зв'язку з підготовкою його до друку

Семінарське заняття № 2

Тема. Літературне редагування як один з етапів редагування (2 год)

План:

1. Об'єкт і предмет редагування.
2. Мета й завдання редагування.
3. Поняття про різновиди редагування.
4. Два найголовніші блоки видів редагування: загальне (універсальне); спеціальне.
5. Основні складові літературного редагування

Семінарське заняття № 3

Тема. Історія літературного редагування (2 год)

План:

1. Взаємодія планів автора-оповідача й персонажів у просторово-часовій будові художнього тексту.
2. Засоби вираження авторської позиції в тексті.
3. Компоненти експресивної інтонації художнього твору.

Семінарське заняття № 4

Тема. Методи й методики редакторської праці (4 год)

План:

1. Різновиди методів: методи контролю, методи виправлення
2. Класифікація методів контролю
3. Сутність параметричних методів.

4. Особливості використання спискових методів
5. Специфіка шаблонних методів, види шаблону

Семінарське заняття № 5

Тема. Редактор і текст (4 год)

План:

1. Сутність редакторської правки та її головне завдання.
2. Текст як основний об'єкт редакторського аналізу.
3. Психологічні засади роботи редактора над текстом.
4. Межі втручання автора в текст.
5. Основні правила з видавничої етики, які має пам'ятати редактор, редагуючи авторський оригінал.

Семінарське заняття № 6

Тема. Механізми редакторської праці та їх теоретичне обґрунтування (4 год)

План:

1. Поняття «мотивація», «редакторський аналіз», «правка», «контроль».
2. Теорія професійного мовлення.
3. Системно-структурна організація редакторської діяльності.
4. Механізми породження висловлювання.
5. Механізми контрольного зіставлення і досягнення мети.

Семінарське заняття № 7

Тема. Структури та функції тексту (4 год)

План:

1. Абзац як структурний елемент тексту і засіб реалізації категорій зв'язності й цілісності.
2. Структура абзацу.
3. Роль першого речення в абзаці.
4. Логікосмисловий аналіз побудови речень та абзаців.
5. Типи зв'язків речень в абзаці.
6. Доцільність / недоцільність використання лексичних повторів.
7. Способи і засоби досягнення точності, послідовності, зрозумілості.
8. Аналіз і синтез матеріалу

Семінарське заняття № 8

Тема. Помилки, їх загальна класифікація (2 год)

План:

1. Визначення помилки.
2. Значущість помилок.
3. Помилки стосовно постулатів редагування.
4. Помилки стосовно конкретних норм редагування.
5. Видавнича класифікація помилок.

Семінарське заняття № 9

Тема. Тема твору як предмет редакторського аналізу (4 год)

План:

1. Правила побудови журналістського твору
2. Особливості редакторського аналізу тексту
3. Основні завдання і правила правки тексту
4. Види правки тексту засобів масової інформації
5. Оцінка авторського рукопису у видавництві. Написання редакторського висновку.
6. Послідовність роботи редактора під час підготовки видавничого оригіналу

Семінарське заняття № 10

Тема. Композиційні норми редагування (4 год)

План:

1. Способи рубрикації.
2. Формування абзаців
3. Текст і фактура
4. Робота редактора над композицією рукопису.
5. Типові змістово-структурні, жанрово-стильові та композиційні помилки.

Семінарське заняття № 11

Тема. Психолінгвістичні норми редагування (4 год)

План:

1. Психолінгвістичні механізми сприймання.
2. Відмінність між первинним і остаточним сприйняттям
3. Психолінгвістичні помилки.
4. Словниковий запас реципієнта.

Семінарське заняття № 12

Тема. Соціальні норми редагування (4 год)

План:

1. Юридичні норми: нормативна база; конституційні та законодавчі норми; межі втручання редактора в авторський оригінал.
2. Етичні та естетичні норми.
3. Політичні та релігійні норми.
4. Політична й релігійна орієнтованість ЗМІ.

Семінарське заняття № 13

Тема. Логічні норми редагування. (4 год)

План:

1. Норми редагування понять: критерії необхідності означень; структура і види означень; вимоги до означень; нерозв'язані проблеми при означенні понять; вимоги до операції поділу.
2. Норми редагування тверджень: два аспекти істинності тверджень; твердження та їх види; співвіднесеність між істинністю тверджень і видом літератури.

3. Норми для опрацювання фактичних тверджень та джерела їх перевірки. Особливості перевірки істинності фактичних тверджень.
4. Норми редагування виводів: види виведення знань; безпосередні виводи; прості силогізми; індуктивні та аналогові виводи.
5. Норми редагування доведень; співвідношення між істинністю та переконливістю доведень.
6. Норми редагування зв'язків між елементами повідомлення.
7. Норми модальних логік.

Семінарське заняття № 14

Тема. Лінгвістичні норми редагування. Мовностилістичні особливості тексту та завдання редактора. (4 год)

План:

1. Норми для рівня елементарних знаків (графем і звуків): орфоепічні та орфографічні норми української мови.
2. Норми для рівня морфем: морфемний склад слова, морфологічні характеристики слів, словотвір.
3. Норми для рівня слів: словниковий склад повідомлення, точність слововживання, урізноманітнення лексики, вживання термінів.
4. Норми для рівня словосполучень: фразеограми, синтаксичні зв'язки.
5. Норми для рівня речень: порядок слів, пунктуація, норми для ССК, фразеографічні речення.
6. Норми для рівня надфразних єдностей; блоків; для рівня дискурсу.
7. Медіасофія й медіапрагматика.
8. Мова засобів масової інформації.
9. Залежність мовностилістичних особливостей тексту від специфіки засобу масової інформації, від жанру твору, від типу видання, від мовного оточення автора.

Семінарське заняття № 15

Тема. Літературний редактор і його праця. Редакторський аналіз. (4 год)

План:

1. Два основні аспекти редагування.
2. Зміст понять «аналіз твору», «редакторський аналіз тексту».
3. Мета редакторського аналізу.
4. Предмет редакторського аналізу.
5. Редакторський аналіз і літературно-художня критика.
6. Механізм процесів редакторського аналізу й оцінки тексту.

6. Теми і питання для самостійної роботи студентів.

Тема. Літературне редагування як навчальна дисципліна

План:

1. Поняття про літературне редагування як фахове опрацювання форми твору.
2. Природа літературного редагування та основні етапи його розвитку.
3. Еволюція поняття «літературне редагування».

4. Текст як основний об'єкт редакторського аналізу.
5. Категорії тексту, найбільш суттєві для редакторського опрацювання.

Тема. Методи й методики редакторської праці

План:

1. Завдання редактора при роботі з фактологічним матеріалом.
2. Аналіз тематичної організації тексту.
3. Сутність і різновиди тематичного відхилення.
4. Прийоми перевірки фактологічного матеріалу

Тема. Редактор і текст

План:

1. Процеси створення і читання; їх роль у літературному опрацюванні тексту.
2. Автор і текст. Процес створення тексту.
3. Урахування його в роботі редактора.
4. Залежність між перебігом створення тексту та особливостями викладу.
5. Читач і текст. Процес читання та його роль у літературному опрацюванні тексту.
6. Передумови та механізм сприйняття тексту.
7. Урахування особливостей читацького сприймання тексту у процесі літературного редагування.
8. Методика літературного опрацювання тексту.
9. Основні завдання редактора в процесі роботи над літературною формою твору.
10. Фахове і звичайне читання.
11. Види редакторського читання.
12. Традиційні філологічні методики аналізу тексту.
13. Види правки

Тема. Механізми редакторської праці та їх теоретичне обґрунтування

План:

1. Розмаїття визначень теми твору..
2. Класифікація тем:
3. Тематичне відхилення
4. Тематична організація твору:
5. Факт у структурі тексту.
6. Фактологічний матеріал
7. Способи перевірки точності і достовірності фактологічного матеріалу

Тема. Структури та функції тексту

План:

1. Особливості редагування текстів різних видів і жанрів
2. Структура і логічна послідовність
3. Модально-логічні та предметно-логічні відношення,
4. Вербалізація зв'язності тексту,

5. Вербалізація цілісності тексту

Тема. Помилки, їх загальна класифікація

План:

1. Помилка як об'єктивне відхилення від норми.
2. Типологія помилок
3. Межі усунення помилок
4. Причини появи перекладацьких помилок та шляхи їх вирішення

Тема. Тема твору як предмет редакторського аналізу

План:

1. Редакторський аналіз - професійний метод редактора
2. Структура редакторського аналізу
3. Механізм редакторської оцінки
4. Навички редакторського аналізу
5. У чому ж суть редакторського аналізу?

Тема. Композиційні норми редагування

План:

1. Дайте визначення поняттям “композиція”, “композиційна одиниця”, “композиційні зв'язки”, “композиційна структура”.
2. Назвіть і охарактеризуйте види композиційної структури.
3. Опишіть типові композиційні шаблони, які найчастіше застосовують при написанні тексту..
4. Етапи роботи редактора над композицією твору:
5. Редагування текстів різних типів (опис, розповідь, роздум).

Тема. Психолінгвістичні норми редагування

План:

5. Психолінгвістичні механізми сприймання.
6. Відмінність між первинним і остаточним сприйняттям
7. Психолінгвістичні помилки.
8. Словниковий запас реципієнта.

Тема. Соціальні норми редагування

План:

1. Ознаки соціальних норм
2. Види соціальних норм за сферами дії
3. Види соціальних норм за регулятивними особливостями
4. Ознаки соціально-технічних норм

Тема. Логічні норми редагування.

План:

1. Логічний аналіз тексту.
2. Операції логічного аналізу тексту.
3. Характеристика законів логіки та їх порушень у текстах.
4. Редагування логічних недоліків у текстах.

Тема. Лінгвістичні норми редагування. Мовностилістичні особливості тексту та завдання редактора.

План:

1. Мовностилістична правка тексту.
2. Методика роботи редактора з мовними штампами.
3. Досягнення системності твору в плані змісту і в плані виразу як основна мета літературного опрацювання тексту.
4. Робота редактора над словом і словосполученням у контексті.
5. Робота редактора над реченням і абзацем у тексті.
6. Робота над завершеним текстом, стилістичне виправлення.
7. Охарактеризуйте норми вимови голосних і приголосних української мови.
8. Наведіть приклади речень і слів-речень, прокоментуйте їх в інтонаційностилістичному плані.
9. З'ясуйте значення терміна «орфоепічно-акцентні» мовні одиниці.
10. Назвіть складові інтонації мовлення та поясніть їх сутність
11. Назвіть основні принципи графіки як науки. Прокоментуйте дотримання цих принципів у графіці української мови. Проілюструйте прикладами.
12. Порівняйте графіку української мови з графікою: (англійської, німецької, французької) мови. Проілюструйте прикладами.

Тема. Літературний редактор і його праця. Редакторський аналіз.

План:

1. Редакторський аналіз документний текстів
2. Опис вигляду видань
3. Види видання документний текстів
4. Аналіз і оцінка тексту з логічної сторони
5. Виявлення і перевірка логико-сміслових зв'язків
6. Види логічних помилок
7. Усунення смислових помилок
8. Аналіз і оцінка композиції твору
9. Корректурні знаки
10. Практична частина
11. Корректурні знаки, що використовуються при редагуванні
12. Редагування первинного тексту
13. Відредагований текст

7. Методи активізації навчального процесу

Класичні лекції, лекції проблемного характеру, лекції-бесіди, семінарські заняття, семінари-дискусії, реферування; повідомлення за темою (усна доповідь); розв'язування творчих завдань; виконання студентами завдань для самостійного опрацювання; індивідуальні консультації для студентів.

8. Система поточного та підсумкового контролю знань.

Поточний контроль: письмове або усне опитування, тести, індивідуальна або

колективна презентація (представлення виконаного завдання); підготовка доповіді; перевірка конспекту; захист виконаних завдань.
Підсумковий контроль: екзамен.

Питання самоконтролю для підготовки до екзамену

1. Редагування як вид професійної діяльності.
2. Редагування як складова редакційно-видавничого процесу.
3. Визначення поняття «редагування».
4. Види редагування.
5. Потреба в редакторському аналізі текстів.
6. Уявлення про загальне та спеціальне редагування.
7. Основні складові літературного редагування текстів.
8. Редагування заголовків
9. Редакторський аналіз.
10. Структура редакторського аналізу.
11. Правка. Види правок.
12. Клікабельність заголовків.
13. Завдання редактора.
14. Особливості редакторського читання тексту.
15. Текст як основний об'єкт авторського аналізу.
16. Психологічні засади роботи редактора над текстом.
17. Причини авторських помилок.
18. Стосунки «автор-редактор».
19. Особливості редагування запитань до інтерв'ю.
20. Види інтерв'ю.
21. Етапи редагування: організація процесу редагування, послідовність роботи редактора над оригіналом.
22. Етапи редагування: перше, наскрізне, читання тексту.
23. Етапи редагування: доведення (спільно з автором) оригіналу до комплектності.
24. Етапи редагування: робота над структурою (композицією).
25. Етапи редагування: визначення єдиного стилю представлення тексту.
26. Етапи редагування: робота з допоміжною та службовою частинами видання.
27. Етапи редагування: робота над заголовками.
28. Редакційна правка (із застосуванням різних видів редагування).
29. Загальна характеристика помилок.
30. Класифікація помилок.
31. Редагування лендінгів.
32. Seo-тексти
33. Інформаційні помилки.
34. Редагування тексту для блогу.
35. Класифікація методів виправлення: переставлення, видалення, заміна, вставлення, скорочення, опрацювання, перероблення.

36. Інформаційні норми редагування.
37. Соціальні норми редагування (юридичні, політичні, релігійні, етичні й естетичні).
38. Композиційні норми редагування.
39. Логіка редагування постів для соцмереж
40. Особливості редакторського аналізу додержання в тексті законів і норм логічного мислення.
41. Основні завдання редактора в оцінюванні тексту з логічного погляду.
42. Основні закони правильного мислення та умови їх додержання в тексті.
43. Усунення логічних помилок.
44. Класифікація логічних помилок.
45. Типові мовностилістичні помилки у текстах видань.
46. Види помилок.
47. Причини виникнення помилок.
48. Способи усунення помилок.
49. Мовностилістичні особливості текстів та завдання редактора
50. Редагування інформаційного інтерв'ю.
51. Редагування аналітичного інтерв'ю.
52. Психолінгвістичні норми редагування
53. Комп'ютерне редагування текстів.
54. Аспекти комп'ютеризації роботи редактора з текстами, чинники якості редагованого матеріалу.
55. Постінг: робота з постами.
56. Робота редактора з контент-планом.
57. Сервіси для полегшення роботи редактора.
58. Основні випадки творення комп'ютерними програмами смислових і граматичних помилок у роботі редактора.
59. Системи оптичного розпізнавання текстів: специфіка роботи редактора з розпізнаними текстами.
60. Шляхи пошуку замовників.

9. Критерії оцінювання знань, умінь, компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни»:

Бали / Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання
«Відмінно» / Високий	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний застосовувати теоретичні знання в області журналістики, традиційні і сучасні культурно-мистецькі процеси і практики у власній професійній діяльності; втілювати творчі задуми при створенні інформаційного продукту; застосовувати знання зі

	<p>сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності; здатний шукати і збирати інформацію, перевіряти фактичні дані, редагувати текст, планувати та управляти процесом виконання журналістського завдання, проявляє вміння самостійно аналізувати та прогнозувати інформаційні потреби медіаринку, оперативно збирати інформацію та аргументовано викладти матеріал; подавати інформацію у відповідній жанру текстово-візуальній формі з використанням сучасних інформаційних технологій. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.</p>
<p>«Добре» / Достатній</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також здатний застосовувати теоретичні знання в області журналістики, втілювати творчі задуми при створенні інформаційного продукту; застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності; здатний шукати і збирати інформацію, перевіряти фактичні дані, редагувати текст, планувати та управляти процесом виконання навчального журналістського завдання. Але у відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, має місце недостатня оперативність при зборі інформації та аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.</p>
<p>«Задовільно» / Середній</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу в області журналістики та навчальної літератури, намагається втілювати творчі задуми при створенні інформаційного продукту, аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. Допущені несуттєві помилки при пошуку і зборі інформації, не перевіряє фактичні дані, при редагуванні тексту, плануванні та управлінні процесом виконання журналістського завдання.</p>
<p>«Незадовільно» / Початковий</p>	<p>Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів,</p>

об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити теоретичні питання в області журналістики, з грубими помилками опрацьовує інформацію, не знає де шукати і як збирати інформацію, відсутні розуміння основної суті питань при створенні інформаційного продукту, не робить висновки та узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

10. Література

Основні рекомендовані джерела

1. Бездіжа А. А., Вишневецька Г. Б. Типологія логічних помилок в онлайн-виданнях Тернополя та варіанти їх редагування. European scientific discussions. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference "Science and education: problems, prospects and innovations" (February 4-6, 2021). Kyoto, Japan : CPN Publishing Group, 2021. Р. 252–258. Режим доступу: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/02/SCIENCE-AND-EDUCATIONPROBLEMS-PROSPECTS-AND-INNOVATIONS-4-6.02.2021.pdf>.
2. Годунок З. В. Літературне редагування (практикум) : навч.-метод. посіб. Острог, 2017.
3. Гузенко С. В. Літературне редагування : навч. посіб. Миколаїв : ІЛІОН, 2013.
4. Завгородня Л. В. Основи літературного редагування та коректури : навчальний посібник. Черкаси : Брама-Україна, 2010.
5. Зелінська Н. В. Сучасний редактор: проблеми професійного вишколу [Електронний ресурс] / Н. В. Зелінська, Е. І., Огар, Ю. Е. Фінклер, Н. І. Черниш // Поліграфія і видавнича справа. 2002. Вип. 39. С. 203–209. Режим доступу: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=218>
6. Іванченко Р. Г. Літературне редагування. Репр. вид. К. : [б. в.], 2003. 248 с.
7. Літературне редагування : навч.-метод. посіб. / упоряд. К. С. Серажим. К. : ПАЛИВОДА А. В., 2012. – 142 с.
8. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навчальний посібник. 2-ге вид. випр. та допов. Львів : ПАІС, 2009.
9. Серажим К. С. Літературне редагування. К. : Паливода А., 2012.

Додаткова

1. Прихода Ярослава. Редактор у системі соціальних комунікацій // Вісник Книжкової палати. 2011. № 12. С. 18–20. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2011_12_4.
2. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. 3-тє вид., випр. К. : Знання, 2006.

3. Степанюк О. В. Редагування як напрям діяльності референта. Поліграфія і вид. справа. 2008. № 2. С. 106–110.

4. Хоню В. В. Професор Р. Г. Іванченко: біля витоків київської школи редагування // Поліграфія і видавнича справа. [Електронний ресурс]. Львів : Українська академія друкарства, 2007. Вип. 1 (45). С. 101–110. Режим доступу : <http://pvs.uad.lviv.ua/static/media/1-45/17.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Харківська державна наукова бібліотека <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua/>
4. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
5. Галицький коледж імені В. Чорновола <http://moodle.gi.edu.ua/>
6. Електронна бібліотека «Діаспоріана». <https://diasporiana.org.ua/> Архів рідкісних видань «eScriptorium» http://escriptorium.univer.kharkov.ua/handle/12370750_02/3140

Додатки

(зразки завдань для перевірки знань)

Приклад різнорівневого завдання

Початковий рівень – по 0,5 бала

- 1) коли виникло редагування як вид практичної діяльності?
 - а) III ст.. до н.е.,
 - б) друга пол.. XIX ст.,
 - в) у XX ст.
- 2) коли з'явився термін «редагування»?
 - а) у III ст. до н.е.,
 - б) у II ст.. до н.е.,
 - в) у I ст. н.е.
- 3) у якій країні у I ст. до н.е. можна було замовити платну перевірку книг (редакторську)?
 - а) у Греції
 - б) у Китаї
 - в) у Римі
- 4) як називався процес приведення копії тексту у відповідність із оригіналом у I ст.. до н.е.?
 - а) коректура
 - б) редагування

Середній рівень – по 0,5 бала

- 1) антиципація – це:
 - а) уявне складання плану тексту
 - б) випередження наступного змісту або плану тексту
 - в) використання наочних уявлень
- 2) редакційно-видавничий процес складається з наступних етапів:
 - а) підготовчого, редакційного, виробничого, маркетингового
 - б) авторського, редакційного, виробничого, маркетингового
 - в) підготовчого, редакційного, виробничого
 - г) редакційного, виробничого, маркетингового
- 3) коли з'явився термін «редагування»?
 - а) у III ст. до н.е.,
 - б) у II ст.. до н.е.,
 - в) у I ст. н.е.

Достатній рівень – 1 бал

- 1) Принципи перекладання термінів, до складу яких входять дієприкметники. Особливості редагування наукового тексту.

Високий рівень – по 0,5 бала

- 1) Порівняти трактування завдань редагування в працях двох різних дослідників. Викласти свої міркування з цього приводу у вигляді короткого реферату (на 2-3 сторінки).